

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

VAN

DU

09-05-2000

09-05-2000

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud

Dinsdag 9 mei 2000

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - COM 191

Mondelinge vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "het tuchtdossier van de procureur des Konings te Brussel" (nr. 1702)

5

sprekers : **Servais Verherstraeten, Luc Van den Bosche**, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen

Mondelinge vraag van de heer Jean-Pierre Grafé aan de minister van Justitie over "de vernietiging door de Raad van State van een notarisbenoeming en de onzekerheden die daaruit voortvloeien" (nr. 1642)

7

sprekers : **Jean-Pierre Grafé, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Gerolf Annemans aan de minister van Justitie over "de zaak-Vandenbroucke" (nr. 1724)

9

sprekers : **Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Blok-fractie, **Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Justitie over "het concretiseren van artikel 181, § 2, van de Grondwet" (nr. 1709)

11

sprekers : **Zoé Genot, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de lijst van al dan niet vermeende sekten" (nr. 1739)

12

sprekers : **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de bevoorrading van geneesmiddelen in de gevangenissen" (nr. 1748)

14

sprekers : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Charles Michel aan de minister van Justitie over "de moeilijkheden met betrekking tot de toepassing van de nieuwe wet op de nationaliteit" (nr. 1752)

14

sprekers : **Charles Michel, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de "desintoxicatie" van het veiligheidsplan" (nr. 1753)

15

sprekers : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Sommaire

Mardi 9 mai 2000

COMMISSION DE LA JUSTICE - COM 191

Question orale de M. Servais Verherstraeten au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur "le dossier disciplinaire du procureur du Roi de Bruxelles" (n° 1702)

5

orateurs : **Servais Verherstraeten, Luc Van den Bosche**, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration

Question orale de M. Jean-Pierre Grafé au ministre de la Justice sur "l'annulation par le Conseil d'Etat de la nomination d'un notaire et les incertitudes qui en découlent" (n° 1642)

7

orateurs : **Jean-Pierre Grafé, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Gerolf Annemans au ministre de la Justice sur "l'affaire Vandenbroucke" (n° 1724)

9

orateurs : **Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Blok, **Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de Mme Zoé Genot au ministre de la Justice sur "la concrétisation de l'article 181, § 2, de la Constitution" (n° 1709)

11

orateurs : **Zoé Genot, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la liste de véritables ou prétendues sectes" (n° 1739)

12

orateurs : **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "l'approvisionnement en médicaments des prisons" (n° 1748)

14

orateurs : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Charles Michel au ministre de la Justice sur "les difficultés concernant l'application de la nouvelle loi relative à l'accès à la nationalité" (n° 1752)

14

orateurs : **Charles Michel, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "la "désintoxication" du plan de sécurité" (n° 1753)

15

orateurs : **Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Mondelinge vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "het tekort aan fiscale substituten bij de parketten" (nr. 1764)

17

sprekers : **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Claude Desmedt aan de minister van Justitie over "de detentievoorwaarden van een beklaagde in de gevangenis van Bergen" (nr. 1769)

19

sprekers : **Claude Desmedt, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Question orale de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le manque de substituts fiscaux dans les parquets" (n° 1764)

17

orateurs : **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question orale de M. Claude Desmedt au ministre de la Justice sur "les conditions de détention d'une prévenue à la prison de Mons" (n° 1769)

19

orateurs : **Claude Desmedt, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

COMMISSION DE LA JUSTICE

RÉUNION PUBLIQUE DU

MARDI 9 MAI 2000

De vergadering wordt geopend om 10.19 uur door de heer **Fred Erdman**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 10.19 heures par M. **Fred Erdman**, président.

Mondelinge vraag van de heer Servais Verherstraeten aan de minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen over "het tuchtdossier van de procureur des Konings te Brussel" (nr. 1702)

Question orale de M. Servais Verherstraeten au ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration sur "le dossier disciplinaire du procureur du Roi de Bruxelles" (n° 1702)

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u bent van alle markten thuis. De regering heeft u opgedragen het belangrijke tuchtdossier van procureur des Konings Dejemeppe af te handelen. Het gaat om het belangrijkste parket van het land. Eigenlijk is heel de procedure een lijdensweg. Diverse ministers zijn u daarin voorgegaan en u bent nu de vierde minister die met dit dossier wordt belast. Ik heb daarbij enkele vragen.

Sedert wanneer is dit dossier in uw handen ? Wat was de stand van zaken bij ontvangst van het dossier ? Wat is de stand van zaken op dit ogenblik ? Hoever staat het met de afhandeling ? Hebt u een concrete tijdsplanning of data tegen wanneer u een beslissing zult nemen ?

Minister **Luc Van den Bossche** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil het geachte lid meedelen dat voorzichtigheid mij ertoe noopt met veel terughoudendheid te antwoorden - of niet te antwoorden - op zijn concrete vragen betreffende de voortgang van de tuchtprocedure aangaande het door hem genoemde dossier. Deze terughoudendheid wordt mij ingegeven door mijn bezorgdheid om gedurende het verloop van de tuchtprocedure mijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid bij de tuchtuitoefening te kunnen behouden. Immers, overeenkomstig vaste rechtspraak is het onpartijdigheidsbeginsel een van de fundamentele algemene rechtsbeginselen die door de tuchtoverheid strikt in acht moeten worden

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

OPENBARE VERGADERING VAN

DINSDAG 9 MEI 2000

genomen. "Justice must not only be done, it must also seen to be done", Mast, Dejardin, Vandamme, Vande Lanotte "Overzicht van het Belgisch administratief recht 1999, nr. 45 en de volledig daar geciteerde rechtspraak en rechtsleer. De onpartijdigheid die de tuchtoverheid aan de dag moet leggen moet zowel persoonlijk als structureel zijn. Het onpartijdigheidsbeginsel zou in het gedrang kunnen worden gebracht in geval alleen al de schijn van partijdigheid wordt gewekt. Zie onder meer het arrest van de Raad van State nr. 26 116 van 28 januari 1986, sindsdien vaste rechtspraak. De schending van dit beginsel, dat een beginsel van openbare orde is, kan in elk stadium van de procedure worden opgeroepen en in geval van schending resulteren in de nietigheid van de procedure. Ik verwijs terzake naar Charol, "Précis des fonctions publiques", 1994, nr. 644.

Er zou een schijn van partijdigheid kunnen worden gewekt, niet alleen wanneer de tuchtoverheid voor de eindbeslissing wordt genomen standpunten zou innemen over de grond van de zaak, maar zelfs wanneer de tuchtoverheid er telkens weer toe gebracht zou worden publieke verklaringen af te leggen over de voortgang van de individuele dossiers. Het gevaar is dus niet denkbeeldig dat zo de schijn zou worden gewekt dat door de zo uitgeoefende politieke controle de tuchtoverheid niet meer in staat is op een onafhankelijke en onbevangen wijze in deze zaken te oordelen over wat haar al dan niet te doen staat.

Ik verwijs u naar de publicatie van de heer Vêlu, "Enquête Parlementaire et Droits de l'Homme", 1998, pagina 122. Ik verwijs u ook naar "Kan een parlementaire onderzoeksc commissie individuele verantwoordelijkheden vaststellen", zoals gepubliceerd in de TBT.

Het geachte lid begrijpt mij dus niet verkeerd. Uiteraard is de uitoefening van de parlementaire controle op de uitvoerende macht een essentiële taak in onze democratie. Maar de uitoefening van deze bevoegdheid mag er finaal niet toe leiden dat de uitvoerende macht in de uitoefening van haar tuchtbevoegdheid belemmerd zou worden. Vandaar dat ik hier de vereiste terughoudendheid aan de dag zal leggen in mijn antwoord.

Meer algemeen kan men over tuchtdossiers tegen magistraten van het parket opmerken dat de Raad van State in zijn arrest nr. 86 722 van 7 april 2000 een eerste

Luc Van den Bossche

tuchtbeslissing, door de vice eerste-minister en minister van Begroting genomen op 20 juli 1998, vernietigd heeft. Thans wordt onderzocht, met het oog op een globale beoordeling, welke lering uit dit arrest moet worden getrokken voor de lopende tuchtdossiers. Op korte termijn wordt overigens een tweede eindarrest van de Raad van State verwacht over een soortgelijke zaak. Zij is reeds gepleit en door het hoge rechtscollege in beraad genomen.

Tenslotte kan ik het geachte lid nog meedelen dat ik bij koninklijk besluit van 6 oktober 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1999, houdende vaststelling voor bepaalde ministeriële bevoegdheden, werd belast met de uitoefening van de tuchtbevoegdheid wanneer de minister van Justitie wettig verhinderd is. De tuchtdossiers werden mij daarop overgemaakt. De concrete uitoefening van de tuchtdossiers vereist dat de betrokkene wordt gehoord door degene die de tuchtbevoegdheid uitoefent, volgens de vaste rechtspraak van de Raad van State sinds 4 februari 1958 in het arrest nr. 6 034. Dit veronderstelt dat de betrokkene door mij opnieuw wordt gehoord. Het dossier wordt, met het oog daarop, samen met andere dossiers thans in staat gesteld, zodat binnen afzienbare tijd de betrokkene kan worden opgeroepen om door mij, nog vóór het zomerreces te worden gehoord. Kort daarop kan vervolgens een eindbeslissing worden verwacht.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en de uitgebreide rechtsleer die u ons overbrengt.

Ik volg u voor een stuk. Uiteindelijk was de bedoeling van mijn vraag niet te informeren naar de inhoud van het dossier en de stand van zaken. Het lijkt mij inderdaad niet onbelangrijk dat de onpartijdigheid en de schijn ervan blijkt en dat men er zeer voorzichtig in moet zijn.

Mijnheer de minister, ik stel wel vast dat u voor een stuk een andere houding aanneemt dan de houding die in het verleden in dit dossier werd aangenomen.

Minister **Luc Van den Bossche** : Ik heb het tweede advies van de auditeur gelezen in het tweede arrest dat binnenkort zal komen. Het is misschien niet slecht rekening te houden met wat in de Raad van State wordt geschreven.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Er zijn nog de benoemingen inzake het notariaat.

Minister **Luc Van den Bossche** : Ik zetel niet in de Raad van State. Ik lees alleen de arresten die mij aangaan.

De **voorzitter** : Laat eerst de vraagsteller zijn tussenkomst afwerken. U ziet dat er anders onmiddellijk spitante opmerkingen komen over andere dossiers.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik stel in elk geval een trendbreuk vast vergeleken met wat in het verleden in dit dossier is gebeurd en vergeleken met uitspraken van de vroegere voorzitter van de parlementaire onderzoekscommissie. Mijnheer de minister, als we uw antwoord ontleden, dan vraagt u zich zelfs impliciet af of parlementaire onderzoekscommissies wel verantwoordelijkheden kunnen aanduiden. Indien zij dit doen, wordt op de ene of andere manier een schijn van partijdigheid gewekt. Dit is toch een heel andere houding dan diegene die de eerste minister heeft aangenomen door stappen te nemen met betrekking tot de procureur des konings op het ogenblik dat er een tuchtdossier liep. Ook dit zou een schijn van partijdigheid kunnen wekken. Uw stringente houding ter zake staat hier in schril contrast tegenover. Uit uw antwoord maak ik op dat u de bevoegde procureur nog dient te horen. Pas daarna zult u een beslissing kunnen nemen. Dit heeft uiteraard deels te maken met de wisseling van de meerderheid. Ik stel mij echter vragen over een ander principe dan de korte verjaringstermijn dat in het disciplinair recht vaststaat, namelijk de redelijke termijnvereiste. Wordt dit principe niet geschonden als de betrokkene zo lang moet wachten op een definitieve beslissing ?

Minister **Luc Van den Bossche** : Mijnheer Verherstraeten, mijn houding is mijn houding. Ik heb rustig beslist van bij het begin van dit dossier. Er is natuurlijk een groot verschil tussen de houding van iemand die geroepen is als tuchtoverheid te zetelen en een parlementaire onderzoekscommissie. Ik heb mij daarover niet uitgesproken. De vraag die u stelt over de mogelijkheid voor een onderzoekscommissie om verantwoordelijkheden aan te duiden, is een vraag die op dit moment in juridische kringen zwaar becommentarieerd wordt. Ik spreek mij daarover niet uit. Ik heb mij ingelaten met mijn rol, namelijk die van tuchtoverheid die geen voorgeschiedenis heeft in dit dossier, ook niet bij de stemming over het verslag van de onderzoekscommissie. Die twee dingen moeten volgens mij uit mekaar worden gehouden.

Bovendien wil ik erop wijzen dat de premier een demarche heeft gedaan die elke premier zou doen op een moment dat hem iemand wordt gesuggereerd als minister die mogelijk kan worden vervolgd. Aangezien die zaak niet via de raadkamer verloopt, heeft hij de vraag gewoon gesteld. De premier heeft tegen mij over dit dossier met geen woord gerept. Ik heb trouwens met geen enkele van de collega's ooit een woord gesproken over die dossiers.

Wat de termijnen betreft, termijnen zijn wat ze zijn; ik ga me daarover niet uitspreken. Ik heb de dossiers in globo geërfd op de datum u bekend. Aangezien de samenhang van de dossiers is het volgens mij eerst nodig alle dossiers te lezen vooraleer men kan beginnen. Die lectruur vraagt enige tijd.

De heer **Servais Verherstraeten** (CVP) : Mijnheer de minister, ik wil zeker niet insinueren dat er gesprekken tussen u en de premier zouden hebben plaatsgevonden over dit dossier.

Ik zeg alleen dat bepaalde demarches van de eerste minister de schijn van partijdigheid zouden kunnen wekken. Dergelijke demarche is niet zomaar een demarche. Het is heel anders als men bijvoorbeeld bij de benoeming van een burgemeester vraagt of er een gerechtelijk onderzoek bezig is dan dat men vraagt wat iemand van plan is met een lopend gerechtelijk onderzoek. Dat is iets heel anders.

De **voorzitter** : Mijnheer Verherstraeten, u hebt uw zojuist impliciet herhaalde vragen gesteld aan de eerste minister in openbare vergadering. U kent de geplogenheden. U hebt uw repliek gehad. U kent ook de beperkingen. Op dit ogenblik is er een hele reeks vragen geagendeerd. Mag ik het incident bij deze stand van zaken in het licht van de geformuleerde vraag als gesloten beschouwen ? Indien u in de toekomst andere vragen zou willen stellen in het kader van de evolutie van dit dossier, staat dit u vrij.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, de minister heeft geantwoord op de vraag van de heer Verherstraeten, maar blijft het antwoord op mijn vraag verschuldigd.

De **voorzitter** : Uw vraag staat nog op de agenda, mijnheer Annemans.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Ik dacht dat we hadden afgesproken dat die vragen op mekaar zouden aansluiten.

De **voorzitter** : De minister zegt dat ze een andere problematiek behandelt.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Het zou interessant kunnen zijn dat de heer Van den Bossche aanwezig is als ik de vraag aan minister Verwilghen stel.

De **voorzitter** : De communicatie tussen de ministers is perfect.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Laat hem maar gaan.

De **voorzitter** : De minister heeft drukke bezigheden in Canada.

Minister **Marc Verwilghen** : De vraag die aan mij werd gesteld, heeft een dubbel luik.

De **voorzitter** : Dat zullen we zo duidelijk merken, mijnheer de minister.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Jean-Pierre Grafé au ministre de la Justice sur "l'annulation par le Conseil d'Etat de la nomination d'un notaire et les incertitudes qui en découlent" (n° 1642)

Mondelinge vraag van de heer Jean-Pierre Grafé aan de minister van Justitie over "de vernietiging door de Raad van State van een notarisbenoeming en de onzekerheden die daaruit voortvloeien" (nr. 1642)

M. **Jean-Pierre Grafé** (PSC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, la presse s'est à suffisance faite l'écho ces derniers mois de la suspension ou de l'annulation par le Conseil d'Etat d'un certain nombre de nominations effectuées par le ministre de la Justice.

Monsieur le ministre, nous devons malheureusement constater que vous rentabilisez bien cette institution.

C'est un euphémisme de dire que tout cela fait un peu désordre et traduit une gestion des dossiers laissant à désirer et que vos décisions génèrent des problèmes.

Je ne reviendrai pas aujourd'hui sur la nomination contestable de Mme Reynders à la présidence du tribunal de première instance, mais souhaite plutôt m'attarder sur l'annulation par le Conseil d'Etat de la nomination d'un notaire - événement rarissime - et sur les incertitudes très concrètes nées après cette annulation. Il me semble donc important de clarifier au plus vite cette situation sur le plan juridique.

Ces incertitudes découlent du fait qu'à la différence des suspensions, qui sont intervenues avant la prestation de serment des nouveaux notaires, l'annulation de la nomination du notaire intervient, dans le cas présent, alors que la passation des pouvoirs entre le nouveau notaire et son prédécesseur a eu lieu depuis plusieurs mois. Cela nous amène donc à gérer une situation transitoire, avec un notaire dont la nomination a été annulée et un notaire dont la démission a été actée et publiée au Moniteur belge.

Je voudrais, monsieur le ministre, vous poser quatre brèves questions.

Tout d'abord, qui va assumer la responsabilité des actes qui auraient pu être passés par les notaires entre le jour de leur nomination et celui de la notification de la décision du Conseil d'Etat ? Cette question peut prendre une dimension particulière avec l'écoulement du temps, dans la mesure où des recours en suspension ont été couplés avec des recours en annulation, dont la décision n'interviendra que dans un ou deux ans.

Jean-Pierre Grafé

Ensuite, vous avez demandé aux anciens notaires, dont la démission avait été acceptée et publiée au Moniteur, de reprendre temporairement leurs fonctions en attendant une nouvelle nomination. Peut-on exiger de ces notaires démissionnés, qui ne le désirent pas, qu'ils reprennent une activité d'indépendant pour quelques semaines, avec les obligations de cotisations sociales et les assurances professionnelles qui s'imposent ?

Pourra-t-on remettre en cause, en raison de la réouverture de la procédure, les évaluations qui étaient intervenues pour la valeur de reprise de ces études ? La situation pourrait en effet périlcliter, surtout si la procédure prend un certain temps. Et pourrait-on, le cas échéant, demander une réévaluation de l'étude ?

Quel sort sera réservé aux paiements déjà intervenus ? C'est le cas en l'espèce puisque le notaire nouvellement nommé et cassé avait déjà versé les sommes à l'ancien notaire démissionnaire. Devra-t-il rembourser tout ou partie ? Devra-t-il payer des intérêts de retard ?

Au cas où le Conseil d'Etat mettrait en lumière une faute ministérielle, et donc la responsabilité de l'Etat, dans son arrêt d'annulation, faudra-t-il considérer que les conséquences financières seront assumées par les assurances du notariat ou par la sécurité notariale ?

Je citerai un autre cas concret où la chambre des notaires a désigné un autre notaire pour assumer l'intérim. Or, ce dernier est le conseil d'une des deux parties dans un dossier traité par l'étude dans laquelle il a été chargé d'assumer l'intérim. Il s'agit d'un couple en divorce et c'est le même notaire qui va devoir assurer la gestion des deux intérêts contradictoires.

Pour terminer, et dans une perspective plus globale, je m'inquiète des retards pris dans la concrétisation de la réforme du notariat étant donné que la nouvelle loi réformant la profession de notaire est déjà d'application depuis le 1er janvier dernier. M. le ministre peut-il nous éclairer sur ses intentions en la matière ?

M. Marc Verwilghen, ministre : Monsieur le président, monsieur Grafé, je peux répondre aux quatre questions que vous me posez de la façon suivante.

1. Le notaire dont la nomination est annulée et qui aurait passé des actes entre le jour de la prestation de serment et celui de la notification de la décision du Conseil d'Etat a exercé la fonction en qualité de notaire de fait. Par conséquent, il doit en assumer la responsabilité. Cela a toujours été le cas.

Une nomination n'est jamais à l'abri d'un recours et, par l'effet rétroactif de l'arrêt du Conseil d'Etat, le notaire dont la nomination a été annulée est censé ne jamais avoir été nommé. La démission est également entachée de nullité. Telle est la jurisprudence d'application dans ces cas.

2. Un remplacement a été prévu. Comme vous l'avez souligné à juste titre, ce remplacement a été décidé par la chambre des notaires de Liège. Si un notaire ayant des intérêts opposés a été choisi, c'est à la chambre des notaires qu'en revient la responsabilité.

M. Jean-Pierre Grafé (PSC) : Continuerez-vous à demander aux anciens notaires de reprendre leurs fonctions ?

M. Marc Verwilghen, ministre : Cette possibilité est prévue par la loi. D'ailleurs, la plupart des notaires l'ont demandée, sauf dans le cas particulier que vous soulevez.

La notaire a dit qu'elle ne voulait pas reprendre ses fonctions. C'est la raison pour laquelle la chambre des notaires a prévu son remplacement.

Puisque ce cas doit être réglé d'urgence, une décision sera prise dans les jours à venir. Je prendrai donc les mesures nécessaires dans les plus brefs délais. La décision sera soumise à la signature royale et la publication au Moniteur aura lieu immédiatement après.

3. Puisqu'il n'y a jamais eu de nomination et que la démission est également entachée de nullité, cela implique également que la somme payée doit être remboursée. Il n'y aura pas de nouvelle évaluation puisque celle-ci se fait au moment où la place est déclarée vacante, ce qui a été fait il y a déjà un certain temps.

Vous avez posé quelques questions supplémentaires qui n'étaient pas prévues initialement.

4. J'en viens à votre question clef. Vous avez quelques inquiétudes quant au retard de la réforme du notariat. Cette réforme a été votée. Les commissions sont installées, mais leur bon fonctionnement nécessite des subventions. Or celles-ci n'ont pas été prévues dans la loi votée par le précédent gouvernement, au moment où votre parti était dans la majorité.

J'ai donc demandé au notariat de me faire une proposition. Si aucune proposition n'est faite par le notariat, il faudra revenir devant la commission de la Justice à la Chambre et au Sénat puisqu'une modification de la loi est indispensable dans ce cas, mais je ne sais pas si nous aurions une majorité pour voter ce qu'on a omis de voter en temps utile.

On n'en a pas parlé. Est-ce une négligence ? Est-ce à la suite d'accords qui ont été pris par le précédent gouvernement ? Je n'ai pas de réponse à ces interrogations. En tout cas, la subvention aurait dû être prévue par la loi et elle ne l'a pas été. Elle ne peut donc pas être imputée dans le budget.

Marc Verwilghen

Nous nous trouvons donc devant un cas particulièrement problématique. Et j'espère que le notariat nous aidera à trouver une solution en proposant, par exemple, de prendre en charge les frais qui découlent de cette opération, de telle sorte qu'une subvention ne doive pas être prévue par le gouvernement.

M. Jean-Pierre Grafé (PSC) : Monsieur le président, je remercie le ministre pour ses réponses.

Je prends acte de ses avis concernant les insécurités juridiques qu'il a créées par sa décision de nomination cassée par le Conseil d'Etat. J'apprends qu'une nomination interviendra à nouveau d'une façon imminente : je suppose qu'il ne prendra plus le risque de nommer un candidat n'appartenant pas au groupe de ceux ayant obtenu les avis les plus favorables et qu'il ne récidivera plus en prenant un candidat extérieur à ce groupe, au risque de voir se répéter la procédure et les insécurités juridiques que je viens de dénoncer.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Gerolf Annemans aan de minister van Justitie over "de zaak-Vandenbroucke" (nr. 1724)

Question orale de M. Gerolf Annemans au ministre de la Justice sur "l'affaire Vandenbroucke" (n° 1724)

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, collega's, onder protest, ondanks de bereidheid van de minister van Justitie om aan te sluiten op de vraag van mijnheer Verherstraeten die vraagt om ze te splitsen : mijn vraag is gesteld aan de minister van Justitie en wel om twee redenen.

Ten eerste, is mijnheer Van den Bossche volgens mij een natuurlijke getuige in deze zaak en is dit dus geen goede plek om tuchtoverheid te zijn als het parket van Brussel zijn werk doet in deze zaak. Los van het feit dat deze regering een doorlichting van het parket had aangekondigd -die nadien werd ingetrokken- heb ik toch nog voldoende redenen om eraan te twijfelen of het parket in Brussel niet goed genoeg georganiseerd is om te beseffen dat minister Van den Bossche een goede getuige is in de zaak Agusta.

Het is eveneens spijtig omdat we hierdoor de link tussen de twee vragen kunnen aantonen. De link is de klaarblijkelijke veronderstelling dat de eerste minister, in zijn gesprek met Dejemeppe, een afspraak heeft kunnen maken of druk heeft kunnen uitoefenen op Dejemeppe en daarvoor in ruil het tuchtdossier aan te bieden had dat tegen Dejemeppe bezig is. De twee ontkoppelen is dus niet erg logisch.

Ten tweede is er de bereidheid van de minister van Justitie om over deze zaak opnieuw te praten. Op de vraag van collega Bourgeois van 26 april eindigt minister Verwilghen namelijk met te zeggen dat de heer Verhofstadt toen nog geen eerste minister was. Dit doet niets ter zake aangezien u op dat ogenblik ook geen minister van Justitie was. Dit is de repliek van Bourgeois op een merkwaardige passage van minister Verwilghen : "Sedert gisteren pas werd ik met dit gegeven geconfronteerd. Dat betekent dat de heer Verhofstadt, tijdens de regeringsvorming, niet heeft gezegd dat hij met de heer Dejemeppe ging spreken. Ik kan vandaag onmogelijk een antwoord verstrekken op uw vraag. Ik wens geenszins een geïmproviseerd antwoord te geven en zonder meer te zeggen of zulks al dan niet opgaat."

Mijn aandacht is dus gewekt en ik stel opnieuw mijn vraag aan de heer Verwilghen, in de hoop dat hij ondertussen heeft nagedacht over deze zaak en bereid zal zijn om die dingen te zeggen die hij niet kon zeggen op 26 april.

Ik heb ondertussen ook mijn job gedaan. Ik ben, samen met de heer Verherstraeten, naar de heer Verhofstadt gestapt om hem die vraag te stellen. Het antwoord van Verhofstadt bestond uit het klassieke verhaal dat hij dit moest doen, dat het prachtig was wat hij deed en dat het van groot staatsmanschap getuigde om zoiets te doen". Voor het overige antwoordt hij niet op de vraag of dat dossier nu al dan niet geseponneerd was. Was het dossier Vandenbroucke geseponneerd op het ogenblik van het gesprek van Verhofstadt ? Dat is uiteraard een belangrijk verschil. Indien het geseponneerd was dan kon de heer Dejemeppe zeggen dat er geen probleem was want dat het dossier was geseponneerd. Als het niet geseponneerd was dan heeft de eerste minister, door Vandenbroucke te benoemen, minstens een risico genomen of in ieder geval de zaak opengelaten.

Dit betekent dat er druk kan ontstaan zijn op de procureur om het dossier alsnog te seponeren. Uit de brief van de heer Dejemeppe aan de minister van Justitie - die hier werd voorgelezen door de minister zelf - was dit niet duidelijk.

Ik citeer : "Er werd aan de regeringsformateur medege-deeld dat de heer Vandenbroucke, bij gebrek aan aanwijzingen van schuld, niet in verdenking was gesteld door de Luikse onderzoeksrechter. De persberichten dienaangaande waren op z'n minst verwarrend. Het parket te Brussel was, na studie van het dossier, 325 kartons, niet zinnens die zienswijze te wijzigen".

Mijn vraag is dus of ze op dat moment hun zienswijze al dan niet gewijzigd hadden. Dit is een belangrijk, essentieel verschil. Als men dat aan Verhofstadt vraagt dan krijgt men geen antwoord.

Gerolf Annemans

Dat is typisch voor de heer Verhofstadt. Als men hem vraagt of het mooi weer is vandaag, kan hij net zo goed antwoorden dat volgens hem zijn rechter achterwiel niet goed draait. Als men hem erop wijst dat het niet over een rechter achterwiel gaat, repliceert hij dat het achterwiel toch niet goed draait. Men krijgt dus geen antwoord op die vraag.

De minister verklaart dat hij bereid is om wel te antwoorden nadat hij over de zaak heeft nagedacht. Ik neem aan dat de minister van Justitie dat kan bevestigen. Ik heb het impliciet afgeleid uit zijn antwoord, maar ik vraag het nogmaals expliciet. Mijnheer de minister, heeft de heer Verhofstadt u ooit gesproken over een gesprek dat hij heeft gehad met Dejemeppe ? Was op het ogenblik van het gesprek met Verhofstadt - ik vraag deze precisering omdat de brief van Dejemeppe onduidelijk is - het dossier-Luik-Vandenbroucke geseponeerd of niet ? Dat zijn twee heldere vragen. Daarna mogen wij opnieuw afleiden wat wij willen. Het is dan opnieuw aan de commentatoren, de observatoren en de oppositie om de link te leggen met een mogelijke mislukking van het tuchtdossier tegen Dejemeppe, al dan niet omdat men de verkeerde minister heeft aangeduid, met name een minister die getuige is in de zaak-Agusta. Op die conclusie kan ik later terugkomen. Ik wil eerst de feitelijke gegevens juist en helder stellen.

De minister van Justitie is bevoegd om te antwoorden. Op die tweede vraag moet hij niet meer antwoorden. De heer Van den Bossche deelde al uitvoerig mee dat de zaak nog niet is afgesloten. Dus alles kan nog. Op de twee andere vragen die ik stelde, zou ik graag een duidelijk antwoord krijgen.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, collega Annemans, ik kan mij dus beperken tot de eerste vraag die is ingediend. Ik heb nogmaals contact opgenomen met de procureur-generaal in Brussel, die uitdrukkelijk heeft verwezen naar de brief waarvan ik vorige keer lezing heb gegeven.

Het antwoord staat er duidelijk in. Men zegt dat dit dossier op 29 januari 1999 aan het parket van Brussel was overgezonden en ik citeer : "... na ontlasting van het Luikse gerecht. Er werd de heer formateur meegedeeld dat de heer Vandenbroucke bij gebrek aan aanwijzingen van schuld niet in verdenking was gesteld door de Luikse onderzoeksrechter en dat het parket te Brussel, na studie van het dossier, niet zinnens was deze zienswijze te veranderen." Uit dit schrijven blijkt duidelijk dat minister Vandenbroucke nooit in verdenking werd gesteld door de Luikse onderzoeksrechter, noch door het Brussels parket. Dit betekent dat een seponering in dit dossier niet nodig is geweest. Ik denk dat deze omstandigheden duidelijk zijn en geen verder commentaar behoeven.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, de minister van Justitie doet alsof het parket niet bevoegd was om de zaak van minister Vandenbroucke al dan niet tot leven te wekken. Deze manier van handelen verbaast mij. Ik begrijp dan niet waarom iemand zich over deze zaak heeft druk gemaakt en zeker niet waarom de minister van Justitie zich over deze vraag en over de opportuniteit ervan ging beraden, zoals bleek uit zijn antwoord van 26 april 2000, en waarom hij er nadien commentaar heeft aan gewijd ? Ik begrijp het niet. Ik wil best aannemen dat er geen akte van seponering nodig is. De vraag is dan op welk wijze de heer Dejemeppe bevoegd was om iets aan de situatie te veranderen, hetzij bij wijze van seponering, hetzij bij wijze van vordering, gezien de onderzoeksrechter in Luik geen in verdenkingstelling heeft geformuleerd.

Mijn veronderstelling is natuurlijk dat het antwoord ja is. Ik vind het grappig dat de minister van Justitie hier komt doen alsof Dejemeppe niet meer bevoegd was. Er was dan immers geen reden voor de formateur, die op dat ogenblik zijn kabinet aan het vormen was, om Dejemeppe daarover te horen. Dan volstond het om hetzij aan zijn voorganger Van Parys, hoewel de relatie niet goed was, hetzij aan de procureur-generaal een juridische inlichting te vragen. Hiervoor moest Verhofstadt niet bij Dejemeppe te rade gaan. Als hij bij Dejemeppe te rade ging, dan was dat omdat Dejemeppe alsnog kon vorderen. Als hij de dossiers had bekeken, kon hij de zaak alsnog aan een onderzoeksrechter toevertrouwen. Dejemeppe zegt trouwens zelf dat hij pas na studie van het dossier had besloten om dit niet te doen. Ik kan in elk geval veronderstellen dat Dejemeppe nog bevoegd was aangezien ook Verhofstadt dat veronderstelde. Als de heer Verwilghen hier nu komt zeggen dat Dejemeppe niets met die zaak te maken had, dan verbaast dat mij hogelijk. Ik veronderstel dat hij over de zaak heeft nagedacht, een paar telefoontjes van de eerste minister heeft gekregen en nu maar in de bossen verdwijnt. Er wordt dus niet meer nagedacht over deze zaak en nog veel minder over het lot van Dejemeppe. Er wordt zelfs niet meer nagedacht over een reorganisatie van het Brusselse parket. Wij kijken met veel aandacht uit naar de wijze waarop het publiek de paringsdans rond Dejemeppe heeft gevolgd. Het publiek zal bovendien met veel aandacht kijken naar wat Van den Bossche rond - ik herhaal het - getuigen in het Augusta-proces met Dejemeppe zal doen. In tegenstelling tot wat de heer Verwilghen liet verstaan in antwoord op de vraag van de heer Bourgeois hebben wij geen reden meer om aan te nemen dat de vroegere voorzitter van de commissie-Dutroux zich nog van ver of dichtbij met deze zaak zal bemoeien.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer Annemans, hoewel u jurist bent, maakt u hier een amalgaam van een seponering, wat een administratieve beslissing is in een

Marc Verwilghen

informatie-onderzoek, en een ontlasting na inverdenkingstelling binnen een gerechtelijk onderzoek. Als u dat onderscheid niet meer wil zien, dan twijfel ik aan de ernst van uw vraag.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de Mme Zoé Genot au ministre de la Justice sur "la concrétisation de l'article 181, § 2, de la Constitution" (n° 1709)

Mondelinge vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Justitie over "het concretiseren van artikel 181, § 2, van de Grondwet" (nr. 1709)

Mme **Zoé Genot** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, à la suite d'un long travail de réflexion et de sensibilisation mené par la laïcité, en 1993, le parlement a modifié la Constitution et a adopté l'article 181, § 2 qui impose à l'Etat de prendre en charge les traitements et pensions des délégués qui offrent une assistance morale non confessionnelle.

Sept ans plus tard, le législateur n'a toujours pas concrétisé cette avancée. Pourtant, un projet de loi a péniblement été élaboré par vos prédécesseurs et déposé fin de la législature précédente, projet de loi qui permettrait de répondre globalement aux attentes fondées des laïcs.

Rappelons que ce projet de loi concerne principalement la reconnaissance et l'organisation territoriale des communautés philosophiques non confessionnelles qui relèvent du Conseil central laïque, le statut et le régime pécuniaire des délégués laïques, la prise en charge par les provinces et la Région de Bruxelles-Capitale des frais de fonctionnement et les mesures transitoires permettant le passage du système de subsides à celui du paiement direct des traitements et pensions des délégués par le ministre de la Justice.

Les acteurs concernés ont demandé au gouvernement de faire relever de caducité ce projet de loi et de le traiter en priorité. Ils vous ont proposé différents amendements. Ces amendements sont de nature à améliorer le texte élaboré sous la précédente législature et à répondre aux légitimes inquiétudes du personnel concerné et des organisations syndicales.

Ce projet n'a que trop traîné sous les législatures précédentes. Il faut absolument qu'une solution rapide et efficace soit apportée à cette problématique.

Que pensez-vous, monsieur le ministre, des amendements qui vous ont été proposés ? Quelle méthode de travail allez-vous adopter ? Dans quel délai allons-nous voir ce projet aboutir ?

M. Marc Verwilghen, ministre : Monsieur le président, madame Genot, lors de la révision de la Constitution, le 5 mai 1993, a été ajouté un § 2 à l'article 117, devenu entre-temps l'article 181.

Ce § 2 est libellé comme suit : "Les traitements et pensions des délégués des organisations reconnues par la loi qui offrent une assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle sont à charge de l'Etat; les sommes nécessaires pour y faire face sont annuellement portées au budget de l'Etat."

Le texte, proposé par M. Lallemand et consorts au Sénat le 5 février 1992, visait dans son intitulé à élargir aux conseillers laïques les dispositions du § 1er qui prévoit que "les traitements et pensions des ministres du culte sont à charge de l'Etat; les sommes nécessaires pour y faire face sont annuellement portées au budget de l'Etat".

Ce parallélisme entre la situation légale des cultes et la laïcité organisée a toujours été le principe appliqué lors de la révision constitutionnelle et de l'élaboration du texte du projet de loi visant à la reconnaissance et à l'organisation des communautés philosophiques non confessionnelles relevant du Conseil central laïque.

Le Conseil d'Etat a par ailleurs appliqué, par analogie, pour la laïcité organisée, dans son avis sur ledit projet de loi, les dispositions des articles constitutionnels relatifs à la protection des cultes.

Le projet de loi dont vous faites mention et dont vous rappelez la portée dans votre question a été déposé par le gouvernement sous la législature précédente, le 5 février 1999.

Au cours d'une rencontre que j'ai eue le 11 octobre 1999 en mon cabinet avec les représentants du Conseil central laïque, l'importance de ce texte et le contexte dans lequel son contenu a été rédigé ont été rappelés par les représentants. Dès lors, des propositions d'amendements m'ont été communiquées par les représentants du Conseil central laïque en vue d'apporter des précisions sur son contenu.

Des demandes de compléments d'informations ont été formulées par mon département aux représentants du Conseil central laïque quant au coût qu'allait représenter le financement intégral du fonctionnement du secrétariat fédéral du Conseil central laïque. Une réponse quant à cette projection budgétaire égale à 51,6 millions nous a été communiquée et une réunion est prévue le 12 mai en mon cabinet à ce sujet, ainsi qu'au sujet des amendements proposés par les représentants du Conseil central laïque.

Marc Verwilghen

Il faut remarquer dans la présentation générale des propositions d'amendements que le Conseil central laïque attire l'attention sur la place de la communauté philosophique non confessionnelle dans la société belge et qu'à cet égard, l'expression du pluralisme a représenté une étape importante vers une plus grande ouverture.

Le premier amendement proposé concerne la reconnaissance des communautés philosophiques non confessionnelles sur la base territoriale des provinces et de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale et des services d'assistance morale qui s'y rapportent.

Le texte proposé tend à préciser que ces services d'assistance morale sont établis dans des lieux accessibles au public. Cette amélioration visant à la clarté du texte demandera de la part des représentants du Conseil central laïque des précisions quant à la location exacte de ces services.

En effet, dans le respect du pluralisme et de la neutralité des autorités publiques à tous les niveaux de compétence, il sera utile de veiller à ce qu'il n'y ait aucune confusion dans l'esprit des citoyens quand il s'agit de cérémonies civiles ou de locaux qui pourraient se situer dans un hôtel de ville ou une maison communale.

Il y aura lieu à cet égard de préciser également le financement du fonctionnement de ces services d'assistance morale décentralisés puisque de nombreuses villes et communes inscrivent actuellement dans leur budget des dépenses pour l'assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle comme dépenses facultatives.

Le deuxième amendement proposé vise à retirer de l'autorisation royale les travaux aux établissements dont le montant ne dépasse pas 1,5 million de francs.

Une distinction entre les travaux d'entretien et de grosse réparation à ces établissements est faite dans le texte du projet de loi. Fixer un montant risque de scinder les marchés de travaux.

L'amendement n° 3 vise à faire porter au budget de l'Etat les frais inhérents au fonctionnement du secrétariat fédéral du Conseil central laïque à la place des provinces qui interviennent dans le budget des établissements en cas d'insuffisance des revenus de ceux-ci.

Cette question doit être abordée avec les représentants du Conseil central laïque étant donné que, dans un souci de parallélisme avec les cultes, une intervention de l'Etat dans les frais de tournée et de secrétariat est très limitée.

Les amendements suivants relatifs aux traitements et aux pensions des délégués feront l'objet d'une discussion le 12 mai en mon cabinet.

Enfin, quant aux délais à envisager, j'ai inscrit dans ma note de politique générale que, au même titre que l'Islam, le projet de loi visant à la reconnaissance de la laïcité organisée était un dossier prioritaire et le restera.

Mme **Zoé Genot** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le ministre, je suis satisfaite de cette réponse et de ce rendez-vous pris. J'espère que ce sera l'occasion de relancer la dynamique en la matière, surtout en ce qui concerne le statut des nombreuses personnes qui travaillent dans ce domaine.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de lijst van al dan niet vermeende sekten" (nr. 1739)

Question orale de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la liste de véritables ou prétendues sectes" (n° 1739)

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik noch mijn fractie hebben veel sympathie kunnen opbrengen voor het verslag over de sekten en zeker niet voor de lijst. Niet dat wij van mening zijn dat er geen gevaarlijke sekten bestaan maar de vrijheid van vereniging en de vrijheid van meningsuiting die in de Grondwet staan ingeschreven, mijnheer Coveliers, zijn ons te dierbaar om zomaar te aanvaarden dat lijsten worden opgesteld van verenigingen die per definitie en op voorhand als verdacht worden beschouwd. Ik dacht dat men tot nu toe pas met een onderzoek startte als er zich feiten hadden afgespeeld en niet als er verdenkingen werden uitgesproken.

Ik moet bekennen dat het mij altijd een beetje angst heeft ingeboezemd dat verenigingen op die lijst zouden terecht komen die door anderen met de vinger worden gewezen. Zo werden onder andere radicaal katholieke verenigingen vernoemd en van in het begin werd ook gesproken over de antroposofische verenigingen.

Dit is toch wel merkwaardig. Men kan van de antroposofie denken wat men wil. Men kan denken dat mensen die zich daarmee bezighouden een soort ontgoochelde "mei '68'ers" zijn die het dan maar zijn gaan zoeken in de mystiek; men kan ze beschouwen - waarom niet - als ongevaarlijke dromers; men kan het beschouwen als een soort heimwee naar een religieus gevoel of wat dan ook. Ervan uitgaan dat de antroposofie een gevaar betekent voor de staatsveiligheid of de mens, gaat volgens mij toch wel te ver.

Francis Van den Eynde

Men heeft die mensen destijds ernstig gekwetst toen men hen in het parlement citeerde en hen verdacht van sektievorming. Dit is allemaal overgewaaid. Ik kom evenwel op dit dossier terug omdat ik gealarmeerd werd door een krantenbericht waarin stond dat de Veiligheid van de Staat op basis van normen, die in het krantenartikel niet werden vernoemd, meende er goed aan te doen 15 verenigingen meer op de verdachtenlijst te plaatsen. De reden hiervoor zou liggen in het feit dat bepaalde antroposofische verenigingen niets te maken zouden hebben met de Steinerscholen.

Mijnheer de minister, ik heb helemaal geen gevoelens van sympathie voor de antroposofie maar de Steinerscholen maken deel uit van wat ik de antroposofische, nebuleuze verenigingen zou durven te noemen. Elke antroposofische vereniging heeft ongetwijfeld contacten met de Steinerscholen.

Men heeft dus een aantal verenigingen op die lijst opgenomen, waaronder dus een antroposofische, en beschouwt die dus als verdacht op basis van bepaalde criteria.

Mijnheer de minister, ten eerste, klopt dit ? Ten tweede, wat zijn de criteria ? Ten derde, over welke verenigingen gaat het ? Ten vierde, is het inderdaad zo dat daarbij een antroposofische club, vereniging of sociëteit wordt vernoemd ? Ten laatste, vindt u niet dat als de Veiligheid van de Staat dergelijke lijsten aanlegt en dit dan nog wordt meegedeeld, dit eens te meer niet in overeenstemming is met de grondwettelijke vrijheden naar dewelke ik daarstraks heb verwezen ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega's, om een antwoord te kunnen geven, moet men durven terug te keren naar de zogenaamde sektenlijst. Daarin staat vermeld dat de commissie er niet van uitgaat - dit is dus een negatie - dat de bewegingen die in die lijst worden vermeld, sekten zijn en a fortiori dat zij gevaarlijk zijn. De commissie haalt tevens aan dat deze lijst niet exhaustief is, waardoor het feit van er niet in te figureren evenmin een oordeel inhoudt over de onschadelijkheid van de beweging. Dit is de vertrekbasis.

Op basis van nieuwe gegevens die voortkomen uit het onderzoek van de Veiligheid van de Staat, kan een tot op heden onschadelijke beweging gaan beantwoorden aan de objectieve criteria en zodoende eigenlijk schadelijk worden. Eveneens is het mogelijk dat de huidige schadelijke bewegingen op basis van recente informatie niet meer voldoen aan de vastgestelde objectieve criteria, met als gevolg dat zij vanaf dat moment als onschadelijk worden beschouwd en dus geen onderwerp meer uitmaken van onderzoek. Er bestaat dus bij de Veiligheid van de Staat ook geen definitieve lijst van schadelijke sektarische organisaties. Het aantal van deze schadelijke sektarische organisaties is dus een gegeven dat ook in

de tijd varieert. De Veiligheid van de Staat hanteert objectieve criteria om een beweging als schadelijk te beschouwen en deze objectieve criteria worden vermeld in het verslag van het parlementair onderzoek. Zowel inbreuken op de economische en fiscale wetgeving als op de sociale en burgerlijke wetgeving zijn een basis om die objectieve criteria vast te leggen. Ook op strafrechtelijk vlak worden inbreuken vastgesteld die maken dat een beweging als schadelijk kan worden beschouwd.

Het gaat hier onder andere om diefstal en bedrog, misdrijven inzake de bescherming van minderjarigen, schendingen van individuele vrijheid en misdrijven met seksuele inslag, aantasting van de lichamelijke integriteit en onrechtmatige medische of pseudo-medische praktijken. Volgens artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering moet elke ambtenaar die in het kader van zijn ambt op de hoogte wordt gesteld van een misdrijf, de gerechtelijke instanties verwittigen. Dit is meestal het geval. De Veiligheid van de Staat baseert zich hierop.

Uit genoemde inlichtingen blijkt duidelijk dat de Veiligheid van de Staat de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van mening en vrijheid van vereniging niet schendt door het eventueel aanpassen van de lijst, aangezien objectieve criteria worden gebruikt om een beweging al of niet als schadelijk te beschouwen. Ik denk dat in die omstandigheden de vragen die zijn gerezen eigenlijk vragen zijn die men zich wel kan stellen op basis van een artikel in de krant, maar die zeker en vast niet beantwoorden aan de wijze waarop de Veiligheid van de Staat deze materie benadert.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Daaruit blijkt dat er inderdaad een lijst bestaat waarbij men op basis van wat men "objectieve criteria" noemt, verenigingen toevoegt en andere schrapt.

Mijnheer de minister, ik ben ervan overtuigd dat indien er zich binnen deze verenigingen strafrechtelijke feiten hadden voorgedaan, de parketten en de politiediensten voor het nodige onderzoek zouden hebben gezorgd en eventueel het dossier naar de rechtbank zouden hebben verwezen. Dat blijkt niet het geval te zijn. We zitten dus nog altijd in een sfeer van willekeurige verdachtmakingen. De commissie inzake de sekten van deze Kamer heeft in haar werk het hoogtepunt van hypocrisie benaderd door te zeggen enerzijds, dat als men op die lijst stond men niet per definitie een sekte was en anderzijds, dat men niet ontsnapte aan de verdenking van een sekte als men niet op de lijst stond. Dat heeft tot gevolg dat men het nut van die lijst zeer sterk in twijfel kan trekken. Geen enkele vereniging zal gevleid zijn door op die sekte lijst te staan, ook al zegt men op voorhand dat het niets te betekenen heeft.

Francis Van den Eynde

Mocht de VLD erin opgenomen zijn, dan zou zij zeker niet gelukkig zijn.

Ik weet op dit ogenblik niet welke verenigingen of groeperingen aan deze lijst worden toegevoegd of ervan verdwijnen. Het gebeurt allemaal in een sfeer van verdachtmaking en verdenkingen. Of dit allemaal in overeenstemming is met de vrijheden die onze Grondwet ons verleent en die ik daarnet heb aangehaald is voor mij zeer twijfelachtig.

De **voorzitter** : Ik heb niet gehoord dat de Ministerraad op die lijst zou komen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de bevoorrading van geneesmiddelen in de gevangenissen" (nr. 1748)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "l'approvisionnement en médicaments des prisons" (n° 1748)

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bevoorrading en verdeling van geneesmiddelen in de gevangenissen wordt geregeld door het weliswaar talrijke keren gewijzigd koninklijk besluit van 1885.

Het gaat om het koninklijk besluit houdende de goedkeuring van de onderrichtingen voor geneesheren, apothekers en drogisten, waarin onder meer ook de wijze wordt geregeld waarop geneesmiddelen ter beschikking kunnen worden gesteld.

Welnu, mijnheer de minister, de regeling van deze gelegenheid is mij niet erg duidelijk.

Voornoemd koninklijk besluit werd gewijzigd door het koninklijk besluit van 21 oktober 1999. Uit de tekst kan ik afleiden dat de apotheker is gemachtigd om de geneesmiddelen af te leveren aan een persoon die hiervoor werd gemandateerd. Er zou echter een probleem kunnen rijzen in de zin dat het geneesmiddel wel degelijk door de apotheker moet worden afgeleverd.

Vandaar, mijnheer de minister, dat ik graag had vernomen hoe momenteel de bevoorrading en de verdeling van geneesmiddelen in de gevangenissen verloopt. Wordt de geldende reglementering in de praktijk nageleefd ? Zo neen, moet dan een en ander worden gewijzigd in de medische dienst van de gevangenissen of is eventueel een wijziging van het koninklijk besluit dringend noodzakelijk ?

Minister **Marc Verwilghen** : Mijnheer de voorzitter, collega Vandeurzen, ik kan uw drie vragen als volgt beantwoorden.

Ten eerste, momenteel gebeurt de bevoorrading van geneesmiddelen via de centrale apotheek van de gevangenis van Vorst. De verdere verdeling van de geneesmiddelen in de gevangenissen gebeurt via de infirmeries van de gevangenissen.

Ten tweede, de centrale medische dienst bij het directoraat-generaal van de strafinrichtingen werkt momenteel aan een voorstel waarbij voor iedere strafinrichting in een verantwoordelijk apotheker wordt voorzien, conform de reglementering van het gewijzigde koninklijk besluit van 31 mei 1885.

Ten derde, wat het budgettaire aspect van de zaak betreft, zal het nieuwe voorstel uiteraard bijkomende kosten tot gevolg hebben. In de begrotingsvoorstellen voor 2001 zal rekening worden gehouden met deze nieuwe regeling. Zodra de middelen beschikbaar zijn kunnen de bepalingen van de koninklijke besluiten in de praktijk worden toegepast. Wellicht zal alsdan worden beantwoord aan de noden terzake waaromtrent de heer Vandeurzen zich thans zorgen maakt.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Mijnheer de minister, ik ben gelukkig gerustgesteld. Ik begrijp goed dat men apotheker moet zijn om medicijnen ter beschikking te stellen en dat daarvoor budgettaire inspanningen zullen gebeuren om dat in elke gevangenis mogelijk te maken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Charles Michel au ministre de la Justice sur "les difficultés concernant l'application de la nouvelle loi relative à l'accès à la nationalité" (n° 1752)

Mondelinge vraag van de heer Charles Michel aan de minister van Justitie over "de moeilijkheden met betrekking tot de toepassing van de nieuwe wet op de nationaliteit" (nr. 1752)

M. **Charles Michel** (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, ma question porte sur la mise en oeuvre concrète de cette législation récente qui facilite l'accès à la nationalité et qui est entrée en vigueur il y a quelques jours, soit le 1er mai 2000.

Cette loi, dont nous avons débattu largement dans le cadre de nos travaux en commission, facilite de façon relativement forte l'accès à la nationalité belge. Or, il semble qu'un certain nombre de difficultés importantes se posent au niveau des administrations communales qui

Charles Michel

sont confrontées aux demandeurs de nationalité et qu'il y ait une certaine confusion parce que les communes ne seraient pas à même de répondre aux interrogations que suscite cette législation. On m'a cité l'exemple d'une commune bruxelloise où un demandeur se serait présenté et on lui aurait répondu qu'il n'y avait pas de nouvelle loi.

Entre le moment où j'ai déposé ma question et aujourd'hui, un événement neuf est intervenu avec la publication ce week-end au Moniteur belge d'une circulaire donnant des instructions aux communes.

Je souhaitais toutefois, monsieur le ministre, maintenir ma question afin que vous puissiez nous informer sur cette situation.

Pouvez-vous également nous dire si vous avez été informé des difficultés qui ont eu lieu la semaine dernière ? Peut-on espérer que cette situation va s'améliorer dans les jours qui viennent ? A l'avenir, cette loi nouvellement votée par le parlement sera-t-elle mise en oeuvre de façon concrète, rapide et efficace pour celles et ceux qui sollicitent l'accès à la nationalité belge ?

M. Marc Verwilghen, ministre : Monsieur le président, monsieur Michel, comme vous venez de le dire, la loi du 1er mars 2000 est d'application et est entrée en vigueur depuis le 1er mai.

Il faut faire la distinction entre deux choses.

1. L'arrêté royal du 16 avril 2000 contenant le nouveau formulaire de demande de naturalisation ainsi que la liste des actes et justificatifs à joindre tant à la demande de naturalisation qu'à la déclaration de nationalité a été publié au Moniteur belge du 27 avril 2000. Il est également entré en vigueur le 1er mai 2000.

2. La circulaire du 25 avril 2000, concernant la loi du 1er avril 2000 qui a été publiée au Moniteur belge le 6 mai dernier. Cette circulaire, adressée aux gouverneurs de provinces, aux procureurs généraux près de la Cour d'appel ainsi qu'aux bourgmestres et officiers de l'état civil, précise la portée de la loi. Les fonctionnaires communaux devraient puiser dans cette circulaire les éléments utiles à une application correcte de la loi.

Le nouveau système, qui rend possible le remplacement en cascade de la copie conforme de l'acte de naissance, a fait l'objet de précisions explicites dans la circulaire précitée. Il n'appartient pas aux fonctionnaires communaux de faire échec à l'utilisation de ce système par les intéressés. Le service de la nationalité de mon département n'a toutefois pas eu, jusqu'à présent, connaissance de cas où un officier de l'état civil aurait eu cette attitude.

Pour ce qui est du formulaire administratif, il est à noter que ce dernier n'existe en tant que tel pour la demande de naturalisation. Pour les autres modes d'ac-

quisition de la nationalité belge, qui sont la déclaration de nationalité et les diverses procédures de l'option, il n'y a pas de formulaire, les fonctionnaires de l'état civil devant acter la déclaration sur une feuille volante, comme le précise la circulaire précitée.

Il semble que le nécessaire ait été fait pour qu'une correcte application de la loi soit assurée par les communes. Lors des contacts entre les communes et le service de la nationalité de mon département, on n'a pas jusqu'à présent abordé les problèmes soulevés dans votre question, hormis les précisions que je viens de vous donner. Peut-être est-ce une simple "maladie de jeunesse", qui va de pair avec chaque nouvelle loi, qui est à la base de certaines frictions, mais la nouvelle loi sera sans doute maîtrisée et mise correctement en application le plus rapidement possible.

M. Charles Michel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, je me réjouis de la réponse concrète et complète apportée à ma question. Je suis particulièrement satisfait de voir aujourd'hui réaffirmée la volonté politique d'une mise en oeuvre effective de la loi votée par le parlement : il n'est pas acceptable que certains fonctionnaires communaux aient été tentés d'y faire échec, d'une façon ou d'une autre. J'ose espérer que la circulaire récemment parue contribuera à cette mise en oeuvre effective.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Justitie over "de "desintoxicatie" van het veiligheidsplan" (nr. 1753)

Question orale de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "la "désintoxication" du plan de sécurité" (n° 1753)

De heer **Jo Vandeurzen (CVP)** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, waar ik bij mijn vorige vraag informatief was, verberg ik bij deze vraag niet dat ik zeer teleurgesteld ben. Ik vind het van de regering niet correct dat men in het kader van de discussie over het veiligheidsplan de drugproblematiek tussen haken heeft gezet en de tranchering ervan heeft verschoven tot na de gemeenteraadsverkiezingen.

Ik heb het voorrecht gehad om vorige vrijdag nog eens aan een debat deel te nemen. Collega's parlamentsleden zeggen ostentatief dat het gedoogbeleid na de gemeenteraadsverkiezingen aan de orde komt en er nu niet over beslist wordt. Gelet op de delicateit van het probleem heeft de regering dit probleem voor zich uitgeschoven.

Jo Vandeurzen

Ik vind dit niet correct. Van bij de aanvang van de regering hebben wij duidelijk gezegd dat wij wel begrepen waar het naartoe ging, namelijk dat dit probleem voor de burgers een non-issue moet blijven tot na de gemeenteraadsverkiezingen. Op dat moment kan het dan getrancheerd worden in de richting van wat groenlinks zowel in Vlaanderen als Wallonië zou wensen.

Wij hebben in deze commissie een discussie gehad. De werkgroep drugs werd door de Ministerraad aangesteld op 27 januari 2000. Toen werd gezegd dat men binnen de drie maanden een conclusie zou neerleggen. Nu vernemen we echter dat de hele drugproblematiek uit het veiligheidsplan zou worden gelicht en dat de discussie over het drugbeleid naar november wordt verschoven.

De timing werd dus opnieuw gewijzigd. Er bestond reeds een specifieke timing voor het drugprobleem in het regeerakkoord, met name januari. Door de oprichting van een werkgroep werd dit 3 maand verschoven om nu naar november te worden verplaatst. Er is aangekondigd dat het veiligheidsplan het parlement binnen een maand zal bereiken. Mijn vraag is dan wat wij mogen verwachten in verband met de drugproblematiek? Als men op een ernstige manier wil werken kan men, naast de problematiek van de overlastfenomenen, van Euro 2000, van de georganiseerde criminaliteit, ook het drugprobleem niet verwaarlozen. De minister heeft het rapport over de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit voorgesteld. Daar is gebleken dat het drugsverkeer en de drugverhandeling een belangrijk deel van de georganiseerde criminaliteit vertegenwoordigen. Men kan niet over een veiligheidsplan spreken zonder deze elementen daarin op te nemen. Ik begrijp dat de minister de kroon niet zal onthullen door de inhoud van het veiligheidsplan te onthullen. Het is misschien wel mogelijk om te zeggen wat men van het veiligheidsplan betreffende het drugbeleid mag verwachten. Staat het plan betreffende de drugoverlast en de criminaliteit, dat is opgenomen in het federaal programma en dat ons bekend is, tussen haken of worden alle projecten die met drugs te maken hebben tussen haken gezet? U herinnert zich dat de minister voor Euro 2000 uitdrukkelijk aandrang op verhoogd politietoezicht inzake het hooliganisme, maar daarnaast ook voor het druggebruik in voetbalverband. Ik heb bij een vorige vraag begrepen dat dit ook tussen haken zal worden geplaatst. Klopt dat, mijnheer de minister?

Is het penitentiair drugbeleid ook tussen haken gezet? Gaan wij in het veiligheidsplan niets over de georganiseerde criminaliteit terugvinden? Het lijkt mij onwaarschijnlijk dat men een veiligheidsplan uitwerkt waarin men inzake de aspecten straatcriminaliteit, veiligheid op openbare plaatsen en georganiseerde criminaliteit het drugfenomeen tussen haken blijft zetten. Wat is de draagwijdte van deze beslissing? Welke maatregelen mogen wij inzake de drugproblematiek nog verwachten in het veiligheidsplan binnen enkele weken?

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, collega Vandeurzen, op het kernkabinet van vrijdag 29 april jongstleden werd de beslissing om het hoofdstuk 6/8 inzake drugoverlast en drugcriminaliteit tijdelijk uit het huidige plan te lichten, bevestigd. Er zal een afzonderlijk drugplan worden opgemaakt onder de regie van minister Aelvoet. Dit plan zal ook worden gedragen door het concept van het veiligheidsplan, met name de integrale veiligheidszorg met drie schakels: de preventieve, de repressieve en de nazorg. Het houdt rekening met een verticale en horizontale integratie. Het concept zal dus in niets afwijken van de gevolgde methodologie.

In het definitief in te dienen federale veiligheids- en detentieplan zal trouwens worden verwezen naar dit afzonderlijke plan dat uiterlijk tegen november 2000 zal worden gefinaliseerd. Uiteraard vinden wij een aantal deelprojecten dat ook met drugs heeft te maken terug op andere plaatsen. Het deelproject 74/1 - drugs in relatie tot het Euro-2000-evenement - blijft behouden. Dit deelproject is er immers een van tijdelijke aard. Hetzelfde geldt voor het deelproject 121/5 inzake het penitentiair drugbeleid. Deze problematiek staat los van de federale prioriteit inzake drugoverlast en drugcriminaliteit maar maakt integraal deel uit van het strafuitvoeringsbeleid. Deze beslissing is methodologisch en eigen aan de structurele opbouw van het federale veiligheids- en detentieplan en dus perfect aanvaardbaar.

Ik kom bij het tweede deel van uw vraag. Zoals u weet is het federaal veiligheids- en detentieplan methodologisch rond een aantal programma's, projecten en deelprojecten opgebouwd. Deze projecten kunnen van organisatorische, feitelijke of legistische aard zijn.

Het is evident dat een aantal projecten, die in het hoofdstuk VI, 2° werden voorgesteld, in verband met de georganiseerde misdaad ook van toepassing zijn op de strijd tegen de illegale drugshandel. Immers, de georganiseerde misdaad kent in haar criminologische realiteit meerdere criminaliteitsvormen, waaronder de drugscriminaliteit. Terzake blijft de gerechtelijke houding wat ze is, maar we hebben het in het integrale deel onder de regie van mevrouw Aelvoet gebracht.

De heer Jo Vandeurzen (CVP) : Mijnheer de minister, als ik u goed begrijp, zal een gedeelte er niet meer in staan, met name de vraag naar de prioriteiten met betrekking tot het eenvoudig druggebruik of het gebruik van cannabis. Ik betreur dat, omdat dit een zware hypothek legt op de kwaliteit van het veiligheidsplan.

Een veiligheidsplan is een geïntegreerd plan, maar volgens u, mijnheer de minister, moeten een aantal zaken die met drugs te maken hebben er mede worden in opgenomen, zo niet kan men niet spreken van een veiligheidsplan. De vraag is echter waar deze elementen dan zullen worden in opgenomen.

Jo Vandeurzen

Terzake is er slechts één uitleg, met name dat men niet kan of niet wil trancheren vóór de gemeenteraadsverkiezingen. Welnu, dat is politiek gezien niet correct.

Ik begrijp ook niet hoe men zal spreken van preventieprojecten als de drugpreventie niet ter sprake zal komen. Dat is toch de meest elementaire vorm van preventie die moet worden georganiseerd. Als die niet eens kan worden opgenomen in het veiligheidsplan, dan snap ik niet hoe men het kan hebben over een totaal of een geïntegreerd veiligheidsplan. De drugproblematiek heeft zowel te maken met preventie, hulpverlening als met repressie. Ik betreur het dat deze elementen worden opgesplitst.

Mijnheer de minister, ik neem mij voor, zodra het plan wordt bekendgemaakt, de inhoud ervan grondig na te gaan om te zien waar de drugproblematiek al dan niet aan de orde komt.

Uit uw reactie, mijnheer de minister, leid ik ten slotte af dat de rondzendbrief er wellicht niet zal in voorkomen, tenzij misschien passages eruit, en dat al het overige vermoedelijk partieel zal worden opgenomen.

De **voorzitter** : Ik heb met de minister afgesproken dat, zodra het plan definitief is en door de Ministerraad werd goedgekeurd, deze commissie de inhoud ervan bij voorrang zal kunnen bespreken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "het tekort aan fiscale substituten bij de parketten" (nr. 1764)

Question orale de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le manque de substituts fiscaux dans les parquets" (n° 1764)

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik stel mijn vraag naar aanleiding van een artikelenreeks in De Standaard, waarin men onder meer een intrigerend bericht wijdde aan de situatie van het parket in Antwerpen. Een aantal zaken is hier al besproken en zijn dus niet nieuw. Er stonden echter een aantal markante gegevens in waarover ik u wil ondervragen. Er blijkt slechts 1 substituut gespecialiseerd te zijn in de problematiek van fraude en witteboordencriminaliteit in het parket van Antwerpen, de metropool en grote havenstad. Er wordt van deze persoon verwacht binnen afzienbare tijd naar Gent te vertrekken. Dit heeft misschien reeds plaatsgevonden. Misschien kunt u hierover dadelijk meer duidelijkheid geven, mijnheer de minister.

Er blijken ruim 150 dossiers te wachten op een strafvordering. Heel wat ophefmakende dossiers dreigen te verjaren. In het artikel staat bovendien dat alle van fraude verdachte dossiers, met een bedrag van ongeveer 15 miljoen, automatisch zouden worden geseponeerd. Er wordt ook niet meer ingegaan op faillissementen, hoewel dit de taak van het parket is.

Als bij handelszaken ongedekte cheques worden uitgegeven, wordt er niet meer vervolgd. Bij burgerlijke zaken wordt het nog wel vrij streng beteugeld, maar bij strafrechtelijke zaken vervolgt men niet meer. Men heeft de mensen en de middelen niet om dat grondig op te volgen. Dit is hallucinant, mijnheer de minister. Een dergelijke situatie creëert een aanzuiging van de georganiseerde misdaad richting Antwerpen.

We hebben uw voorganger al over deze problematiek geïnterpelleerd, met name op 12 januari 1999. Ook toen was er sprake van 1 substituut voor heel Antwerpen. Ondertussen is dat iemand anders geworden. Nu zal het weer iemand anders zijn. Het blijft in ieder geval beperkt tot 1 persoon. Men sprak toen over 150 dossiers die aanhangig waren of waarin men een vordering wou uitbrengen. Ook toen was er sprake van een nakende verjaring. Men stelde een inventarisering van deze dossiers in het vooruitzicht. Uw voorganger gaf ons een uitvoerig antwoord; Tony van Parys is daarvoor gekend. Uiteindelijk is er weinig gebeurd met de beloften van destijds. Men beloofde een inventarisering, een waarschuwingssysteem voor dossiers die dreigen te verjaren, werkinstrumenten om dergelijke zaken beter te controleren, enzovoort. Nu, anderhalf jaar later, blijkt er in het parket van Antwerpen nauwelijks wat verbeterd te zijn.

Hebt u een overzicht van de concrete maatregelen die sinds januari 1999 zijn genomen ? Tot welk resultaat hebben deze maatregelen geleid ? Dreigt er nog steeds zoveel verjaring als toen ? Of zijn het 150 andere dossiers ? Kloppen de berichten die in De Standaard zijn verschenen, namelijk dat fraudezaken onder de 15 miljoen Belgische frank bijna ambtshalve worden geseponeerd en dat faillissementen nog nauwelijks worden onderzocht ? Hoe komt het dat het aantal fiscale substituten nog altijd zo gering is ? Misschien kon het kader op korte termijn niet worden aangepast of waren er onvoldoende kandidaten om de drie vacante plaatsen in te nemen. Krijgen die mensen voldoende ondersteuning ? Bent u van plan het kader uit te breiden ?

Mijnheer de minister, u hebt een tijdje geleden een dispuut gehad met uw collega van Binnenlandse Zaken. Uw collega Duquesne wou zoveel mogelijk speurders naar de gemeenten overhevelen terwijl u zoveel mogelijk speurders op het federale niveau wou houden. Dit heeft uiteraard allemaal weinig zin wanneer er onvoldoende

Bart Laeremans

gerechtelijke ondersteuning is om het werk van die speurders te begeleiden. Ook daarom lijkt het mij nodig dat er wordt gezorgd voor een bijkomende ondersteuning van de parketmagistraten inzake fiscale aangelegenheden.

Ik heb in januari 1999 een klein dispuut gehad met de minister over de bijkomende voorwaarden voor een van de drie bijkomende parketmagistraten in Antwerpen, die Frans zou moeten kennen. Tony Van Parys was niet echt geneigd dit te wijzigen omwille van de situatie in Voeren. Dit is toch wel merkwaardig want Voeren ressorteert niet rechtstreeks onder het parket van Antwerpen maar wel onder het hof van beroep. Hoe dan ook, als dit een beletsel vormt voor bijkomende aanwervingen moet de taalwet volgens mij op dit vlak kunnen worden gewijzigd.

In uw rapport over de georganiseerde misdaad wordt de situatie in Antwerpen genegeerd. Gaat u daarover op korte termijn initiatieven nemen? Hoe zult u initiatieven nemen om het parket van Antwerpen bijkomende ondersteuning te verlenen inzake de bestrijding van witteboordencriminaliteit en de georganiseerde misdaad. Misschien kunt u ook iets meer zeggen over de situatie in de andere parketten.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, collega Laeremans, u hebt een reeks vragen gesteld over de fiscale substituten die toch het zorgkind van Justitie blijven.

Ten eerste, het parket van Antwerpen heeft me gevraagd om te kunnen overgaan tot de indienstneming van een aantal parketjuristen die zich specifiek bezighouden met de ondersteuning van de fiscale substituten. De mogelijkheid bestaat om binnen het kader 10 contractuele parketjuristen aan te werven. Daarvoor worden momenteel inspanningen gedaan.

Ten tweede, een wetsontwerp zal in deze commissie worden ingediend dat eerder door de Ministerraad goedgekeurd werd. Het heeft ook de toetsing door de Raad van State doorstaan. Het betreft de benoemingsvoorwaarden voor de fiscale substituten. Momenteel ligt de lat zeer hoog. De normen om fiscaal substituut te worden zijn hoger en strenger dan om fiscaal rechter te worden. Dit heeft echter een pervers effect, namelijk dat iedereen postuleert om rechter in fiscale zaken te worden, veeleer dan fiscaal substituut. Wij proberen een aantal kandidaten aan te trekken door de lat op gelijke hoogte te leggen, zodat ze op de parketten blijven.

Ten derde, voor het aantal fiscale substituten verwijs ik u naar de vijf ressorten, want dat is de verdeling die er nu is. Antwerpen heeft momenteel één plaats op drie vacant. Die ene vacante plaats werd reeds een aantal keren gepubliceerd. Bij gebrek aan kandidaten moest ze opnieuw worden gepubliceerd.

In Brussel is er een volzet kader van vier mensen. Daar zijn dus geen problemen. In Gent is er op een kader van drie nog één plaats vacant. In Luik is er een kader van drie maar men vindt geen kandidaten ondanks de nieuwe publicaties van de vacatures. In Bergen zijn er twee vacante plaatsen op drie. Ik heb u reeds gezegd dat het vooral de benoemingsvoorwaarden zijn die een probleem vormen. Ik moet er volledigheidshalve wel aan toevoegen dat mensen met het diploma fiscaal recht zich natuurlijk meer aangetrokken voelen tot de particuliere dan tot de publieke sector.

Ik heb uw vragen over Antwerpen voorgelegd aan de procureur des Konings. Bij zijn installatie heb ik gemerkt dat hij bijzondere aandacht voor dit punt had. Hij heeft ook een aantal belangrijke inspanningen gedaan.

Ik zal het eerst hebben over het gevaar voor verjaring in een groot aantal dossiers zoals dat gesuggereerd wordt in een artikelenreeks van de door u geciteerde krant. Ik denk dat dit gerelativeerd moet worden.

In de twee dossiers waarnaar gerefereerd wordt in het artikel van 25 april 2000 is de verjaringstermijn voor de strafvordering nog niet bereikt. De laatste feiten dateren van 1995 en 1996. Wanneer deze dossiers voor eindvordering zullen worden overgemaakt - wat volgens de laatste onderzoeksrechter in de loop van dit jaar zou gebeuren - zal het opstellen van de eindvordering gebeuren bij prioriteit. Dat gebeurt dus in elk geval nog binnen de wettelijke termijn.

Door het ambt van de procureur des Konings te Antwerpen is er verder in november 1999 een noodplan uitgewerkt waarbij het opstellen van een eindvordering in 72 dossiers als prioritair werd bestempeld. In deze dossiers moest de eindvordering voor 31 januari 2000 worden opgesteld. Dat is effectief gebeurd. 31 van deze dossiers werden verdeeld onder magistraten van andere secties dan de financiële magistratuur. De financiële magistraten zijn pas benoemd en hebben nog niet veel expertise kunnen opbouwen.

Wat beweerd wordt over het sepotbeleid in fraude-dossiers en faillissementen is gedeeltelijk juist. Ik durf in dit verband te verwijzen naar het actieplan dat op 30 maart 2000 door de procureur des Konings te Antwerpen werd overgezonden aan mijn ambt. Ik had hem op een bepaald ogenblik gevraagd om duidelijk zijn prioriteiten te stellen. Ik kon uit het actieplan afleiden dat zijn prioriteiten niet de grenzen hebben die in het artikel beschreven worden.

Tot slot heb ik een antwoord op de vraag naar het oorzakelijk verband tussen het personeelsbestand op het parket te Antwerpen en de fiscale problematiek die men moet bestrijden. Op een voorzien kader van 62 parketmagistraten werken er slechts 41 effectief. Dit heeft gevolgen voor vacatures, afwezigheden wegens ziekte of

Marc Verwilghen

bevallingsverlof. De zeven magistraten en de twee juristen van de financiële sectie hebben slechts geringe ervaring in deze ingewikkelde materie, wat normaal is bij een nieuwe wet. Behalve de sectiechef heeft de magistraat met de meeste ervaring op deze sectie een anciënniteit van amper drie jaar. Dat zegt genoeg. Ik denk echter dat het hier gaat om groeipijnen die eigen zijn aan het tot stand brengen van een nieuw ambt. Wij kunnen alleen hopen dat de vacatures op korte termijn ingevuld zullen worden. De benoemingsnormen zijn nu versoepeld en door een prioritair plan zoals dat van Antwerpen kan de strijd in de financiële problematiek aangevat worden.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U bevestigt inderdaad - zoals wij allen weten - dat het aantal vacatures zeer groot blijft. Dat heeft niet alleen te maken met het tekort aan kandidaten voor de fiscale vacatures, er is een groot tekort aan parketmagistraten in het algemeen.

Wij hebben dat debat al gevoerd. Het beroep is veel te weinig attractief, ook al omdat die mensen veel te weinig ondersteuning krijgen en veel te veel administratief werk moeten doen. Ook qua middelen zijn zij achtergesteld aan andere overheidsberoepen. Hoe dan ook, de komende maanden zal er veel moeten gebeuren, onder meer via het Veiligheidsplan, via andere wettelijke initiatieven en via begrotingsinitiatieven.

U beaamt dat de limieten die inzake het sepo-beleid in De Standaard werden vermeld gedeeltelijk juist zijn. U zegt dat de parketmagistraat, die nu aan het hoofd van het parket staat, andere limieten gebruikt dan die in de krant worden opgesomd. Hoe dan ook, het lijkt mij verkeerd om onder een bepaald bedrag massaal te gaan seponeren. Dat is onaanvaardbaar en ik druk mij nog voorzichtig uit. Het is hallucinant dat in een grote havenstad als Antwerpen in handels- en fiscale zaken maar een dergelijk klein aantal mensen actief zijn. Blijkbaar heeft men het ongeluk gehad dat door de grootte van het bedrag van het dossier van schepen Gantmann hij wel werd vervolgd. Mocht het bedrag lager dan 20 miljoen zijn geweest, dan had er blijkbaar geen haan meer naar gekraaid. Dat is toch een beangstigende vaststelling.

Het is zeer beangstigend dat het zo lamentabel behandeld wordt in Antwerpen. Mijnheer de minister, ik hoop dat er de volgende maanden prioriteit wordt gegeven aan de situatie van de parketten meer bepaald in Antwerpen maar ook in de andere grote steden, want dit zuigt de criminaliteit naar de steden.

Men kan het overal horen en iedereen die ermee bezig is, bevestigt dat het veel lucratiever is om in deze vorm van criminaliteit zijn tijd te steken dan een bank te overvallen. Het brengt veel meer op en de kans om gevat en

vervolgd te worden is bijzonder laag. Ik hoop dat u inziet dat niet enkel de kleine criminaliteit en het snelrecht prioriteit heeft, maar dat ook dit soort zaken in uw beleid naar voren wordt geschoven.

Minister Marc Verwilghen : Mijnheer de voorzitter, ik zou twee zaken kort willen opmerken.

Ten eerste, met betrekking tot de vacante plaatsen binnen de magistratuur zijn er momenteel geen vacante plaatsen die niet zijn ingenomen. Als het dossier compleet is wordt er onmiddellijk beslist. Dat is een absolute prioriteit. De felicitaties zijn trouwens nog van het parket van Turnhout gekomen waar men effectief een aantal leden ontbrak. Deze mensen zijn ondertussen binnen zeer korte termijn benoemd en dit tot grote genoegdoening van de korpsoverste.

Ten tweede moet men er ook eens een einde aan te maken stelselmatig aan te halen dat ik alleen geïnteresseerd zou zijn in de aangelegenheden die met de stads-criminaliteit te maken hebben en dat ik de georganiseerde misdadigheid of de witteboorden criminaliteit achterop zou stellen. Dat blijkt ten eerste niet uit de prioriteiten van het veiligheidsplan.

Ten tweede, heb ik hier al gezegd dat er een constant overleg met het ministerie van Financiën plaatsvindt. Daar heeft men een aantal inspanningen geleverd om deze vorm van criminaliteit het hoofd te kunnen bieden. Er zijn ook werkafspraken gemaakt met de bijstandsmagistraat derwijze dat men afgestapt is van de vroegere handelwijze. Men speelt nu veel korter op de bal. Dit houdt natuurlijk in dat men ook nog levende carrousels kan nemen. De zaken zijn dan blijkbaar niet meer zo volumineus, maar het moment waarop wordt toegeslagen is een moment waarop het rendabel is. Dat is de algemene techniek die gevolgd wordt en die trouwens met al die fiscale substituten is afgesproken door bemiddeling van de bijstandsmagistraat die voor de nationale coördinatie moet zorgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Claude Desmedt au ministre de la Justice sur "les conditions de détention d'une prévenue à la prison de Mons" (n° 1769)

Mondelinge vraag van de heer Claude Desmedt aan de minister van Justitie over "de detentievoorwaarden van een beklaagde in de gevangenis van Bergen" (nr. 1769)

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, en principe, je suis toujours réticent à intervenir sur des

Claude Desmedt

dossiers individuels. Mais si je le fais ici, c'est pour un double motif. Tout d'abord, je n'interroge pas sur un dossier judiciaire, mais sur des problèmes de détention qui relèvent du pouvoir exécutif et sont de la pleine responsabilité du ministre. Ensuite, il s'agit de faits publics puisque des articles de presse sont parus à ce sujet en donnant une vision très négative de la façon dont une détenue est actuellement traitée en prison.

Je pense donc qu'il est opportun de poser cette question pour permettre au ministre de préciser les choses et de vérifier l'exactitude des faits.

Monsieur le ministre, il s'agit d'une certaine Maria Debuyscher, qui est en détention préventive depuis le 8 octobre 1999 dans une affaire d'homicide. Avant même son arrestation, cette personne était dans un très mauvais état de santé : elle est atteinte d'ostéoporose et d'insuffisances pulmonaires qui réduisent sa capacité respiratoire. En outre, elle aurait fait plusieurs chutes à la prison, se serait fracturé la hanche et plusieurs côtes.

Il semble que cette personne ait été transférée d'une prison à l'autre, aucune d'entre elles ne semblant adéquate pour la recevoir, et qu'elle se trouve actuellement à la prison de Mons. Selon ce qui est rapporté notamment par ses défenseurs, elle serait détenue dans des conditions d'hygiène déplorables, dans une cellule à trois et ne bénéficierait pas des soins nécessaires, à tel point qu'elle aurait entamé une grève de la faim.

Si tout cela est exact, il s'agit de faits suffisamment importants pour vous interroger, monsieur le ministre.

Vous pourrez donc nous fournir des explications, quitte à démentir ces faits.

Monsieur le ministre, j'écouterai avec intérêt votre réponse quant à savoir si cette personne est effectivement détenue dans de bonnes conditions et bénéficie des soins que son état de santé rendent nécessaires.

M. Marc Verwilghen, ministre : Monsieur le président, monsieur Desmedt, votre réserve est également la mienne : normalement, je ne réponds pas à des points concrets concernant des questions individuelles de détenus, sauf quand des éléments apparaissent dans la presse à la suite de déclarations, ce qui fut le cas ici.

Et, en effet, ces derniers jours, différents éléments sont apparus et je veux bien dès lors vous communiquer les renseignements suivants. La femme en question a été placée dans une cellule à trois personnes. De cette façon, une supervision permanente devient possible.

Je dois formellement contredire le fait qu'elle serait détenue dans des conditions d'hygiène déplorables, comme elle l'affirme. L'aile des prisonniers féminins de la prison de Mons a récemment été repeinte et restaurée. Il y a deux ans, avec la commission de la Justice, nous avons eu l'occasion de visiter cette prison de Mons : nous avons pu constater l'état de l'aile destinée aux détenus masculins, nettement plus dégradée que l'aile des femmes.

Je peux vous assurer que la femme en question reçoit les soins médicaux nécessaires. Elle reçoit régulièrement la visite d'un médecin de l'établissement pénitentiaire. Si elle le souhaite, elle peut également recevoir la visite d'un médecin de son choix.

Toutes les dispositions nécessaires ont été prises. Le cas tel qu'apparu dans la presse ne correspond pas à la réalité.

M. Claude Desmedt (PRL FDF MCC) : Monsieur le ministre, j'entends bien votre déclaration. Cela étant, vous admettez que le problème de la condition juridique des détenus est un problème qui, dans notre droit, n'est pas résolu d'une façon satisfaisante. A cet égard, je me réjouis que votre plan de sécurité prévoie un chapitre sur la mise en route d'un véritable statut du détenu, avec ses droits et ses obligations.

J'espère que cet aspect de votre plan pourra être rapidement discuté au parlement.

M. Marc Verwilghen, ministre : Nous aborderons bientôt la problématique du statut interne et externe du détenu, de façon à trouver une réglementation très logique et bien structurée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

- *La réunion publique de commission est levée à 12.00 heures.*

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.00 uur.*